

QUICK SCAN NATUURWETGEVING BLEIZO

GEMEENTE ZOETERMEER

19 januari 2016
078385971:C - Definitief
D04011.000122.0100

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel en status van dit document	6
2	Wet- en regelgeving.....	7
2.1	Natuurbeschermingswet 1998.....	7
2.2	Natuurnetwerk Nederland.....	7
2.3	Flora- en faunawet.....	7
3	Beschrijving werkzaamheden	9
3.1	Aanlegfase	9
3.2	Gebruiksfase.....	9
3.3	Aanpak quick scan.....	10
4	Aanwezige beschermde natuurwaarden.....	11
4.1	Beschrijving plangebied.....	11
4.2	Natuurbeschermingswet 1998.....	12
4.3	Natuurnetwerk Nederland.....	13
4.4	Flora- en faunawet.....	14
4.4.1	Broedvogels	14
4.4.2	Grondgebonden zoogdieren	16
4.4.3	Vleermuizen	17
4.4.4	Planten.....	17
4.4.5	Reptielen	17
4.4.6	Amfibieën	17
4.4.7	Ongewervelden.....	18
4.4.8	Vissen	18
4.4.9	Overzicht voorkomen beschermde soorten.....	19
5	Effectbeschrijving en beoordeling.....	21
5.1	Natuurbeschermingswet 1998.....	21
5.2	Natuurnetwerk Nederland.....	21
5.3	Flora- en faunawet.....	21
5.3.1	Toetsing verbodsbepalingen	23
5.3.2	Vrijstellingen en ontheffingen.....	23
5.3.3	Mitigerende maatregelen.....	24
6	Conclusies en aanbevelingen	27
6.1	Conclusies.....	27
6.2	Aanbevelingen	27
Bijlage 1	Bronnen.....	29
Bijlage 2	Foto's veldbezoek.....	31

Bijlage 3	Wettelijk kader	35
Bijlage 4	Plangebied	41
Colofon.....		43

1 Inleiding

1.1 AANLEIDING

De gemeente Zoetermeer en ProRail werken gezamenlijk, in opdracht van de Gemeenschappelijke Regeling Bleizo en Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH), aan de voorbereiding van de Vervoersknoop Bleizo. De projectorganisatie heeft ARCADIS Nederland BV (hierna te noemen ARCADIS) samen met Team V Architecten opdracht gegeven het ontwerp van de vervoersknoop voor haar rekening te nemen. In de vervoersknoop komen verschillende vervoersmodaliteiten bij elkaar en zal voor een gedeelte over de A12 worden aangelegd (zie Figuur 1).

Binnen de vervoersknoop worden de volgende onderdelen onderscheiden:

- Een ProRail-halte aan het baanvak Gouda-Den Haag (werknaam Bleizo).
- De tweede fase van de verlenging van de Oosterheemlijn (VOHL) onderdeel RandstadRail.
- Een voetgangersverbinding en een fietspad evenwijdig aan de VOHL op een combibrug.
- De aanleg van P&R-voorzieningen (in deze fase buiten de demarcatie).
- De aanleg van fietsenstallingen.
- De aanlanding van de Interliner, de regionale bussen en ZoRo-bus (in deze fase buiten de demarcatie).
- De voorpleinen (in deze fase buiten de demarcatie).

Het vervoersknooppunt moet passen binnen de groene stedelijke ruimte. Daarom wordt er boven op de brug, op de voorpleinen en op de parkeerplaatsen beplanting aangebracht. Deze voorgenomen ontwikkelingen heeft de aanleiding gegeven voor deze quick scan Natuurwetgeving.

Figuur 1. Visualisatie van de vervoersknoop Bleizo.

1.2 DOEL EN STATUS VAN DIT DOCUMENT

Bij de voorgenomen herontwikkeling zijn effecten op beschermde natuurgebieden en plant- en diersoorten mogelijk. Het risico bestaat dat het plangebied onderdeel uitmaakt van leefgebieden van diverse beschermde soorten, zoals vogels (al dan niet met jaarrond beschermde nestplaats), vleermuizen en vissen. Dit document geeft inzicht in de mogelijke knelpunten in het kader van natuurwetgeving- en beleid en mogelijke effecten als gevolg van het project.

Het doel van dit document is het vaststellen of de eerdergenoemde wetgeving de geplande ontwikkelingen in de weg staat. De ingreep kan een negatief effect hebben op beschermde natuurwaarden (plant- en diersoorten en bijbehorende leefgebieden) en beschermde gebieden. Dit document geeft aan of en welke vervolgstappen noodzakelijk zijn om te voldoen aan de minimale onderzoekinspanning vanuit de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische hoofdstructuur, EHS). Daarnaast worden mitigerende maatregelen aangedragen om zodoende een negatief effect op voorhand te kunnen voorkomen en daarmee te voldoen aan de natuurwetgeving.

2

Wet- en regelgeving

De juridische bescherming van de Nederlandse natuur is in hoofdlijn geregeld via twee sporen. De soortenbescherming, die landelijk is geregeld onder de Flora- en faunawet, en de gebiedsbescherming, waarbinnen de Natuurbeschermingswet 1998 en het Natuurnetwerk Nederland de belangrijke kaders zijn. In de volgende paragrafen wordt nader ingegaan op de wettelijke en beleidsmatige kaders voor natuurbescherming die relevant zijn voor dit project.

2.1 NATUURBESCHERMINGSWET 1998

Met de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet) regelt het Rijk de bescherming van specifieke natuurgebieden in Nederland. In deze wet zijn de Europese Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en het Verdrag van Ramsar verwerkt (www.Natura2000.nl).

De Vogelrichtlijn heeft tot doel alle wilde vogels en hun belangrijkste habitats in de hele EU te beschermen. De Habitatrichtlijn heeft tot doel het beschermen van zeldzame, bedreigde of inheemse soorten, inclusief meer dan duizend dieren- en plantensoorten. Daarnaast beschermt de Habitatrichtlijn zeldzame en bijzondere typen habitats. Het Verdrag van Ramsar herbergt de bescherming van drasland (www.Natura2000.nl). Toetsing aan de Nb-wet is opgenomen in hoofdstuk 5.

2.2 NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) heeft als doel natuurgebieden met elkaar en met het omringende agrarische gebieden te verbinden. Hierdoor hebben dieren meer ruimte om zich te verspreiden, voedsel te zoeken en soortgenoten te vinden en nemen hun overlevingskansen toe (Rijksoverheid.nl). Anders dan in de Nb-wet zijn de provincies verantwoordelijke voor de aanleg van het netwerk. Onder het NNN vallen onder andere de Ecologische Hoofdstructuur, ecologische verbindingen, weidevogelgebieden en waternatuurgebieden. Toetsing aan het provinciale beleid is opgenomen in hoofdstuk 5.

2.3 FLORA- EN FAUNAWET

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van alle in het wild voorkomende planten en dieren. In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en beschermde planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld (Algemene verbodsbepalingen, artikelen 8 t/m 12). Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren (Algemene zorgplicht, artikel 2). Daarnaast is het niet toegestaan om de directe leefomgeving van soorten, waaronder nesten, holen en vliegroutes, te beschadigen, te vernielen of te verstoren. De Flora- en faunawet heeft dan ook belangrijke consequenties voor ruimtelijke plannen, maar ook voor beheer en onderhoud. De toetsing aan de Flora- en faunawet is opgenomen in hoofdstuk 5. In Bijlage 3 is een nadere uitleg van de Flora- en faunawet opgenomen.

3

Beschrijving werkzaamheden

Voor het aanleggen van de vervoersknoop wordt een brug over de A12 aangelegd. Over deze brug komt een fietspad en de brug wordt als een groene laan aangelegd. Ten noorden en ten zuiden van deze brug komen voorpleinen met busstations. Ook komt er aan zowel de zuid- als aan de noordzijde van de vervoersknoop een P&R-terrein, voorzien van elk 350 parkeerplaatsen. Daarnaast zijn nabij de toegangen Kiss & Ride-voorzieningen en taxistandplaatsen. Zie Figuur 2 voor het huidige plangebied.

3.1 AANLEGFASE

De exacte locatie, type werkzaamheden en planning is nog niet bekend.

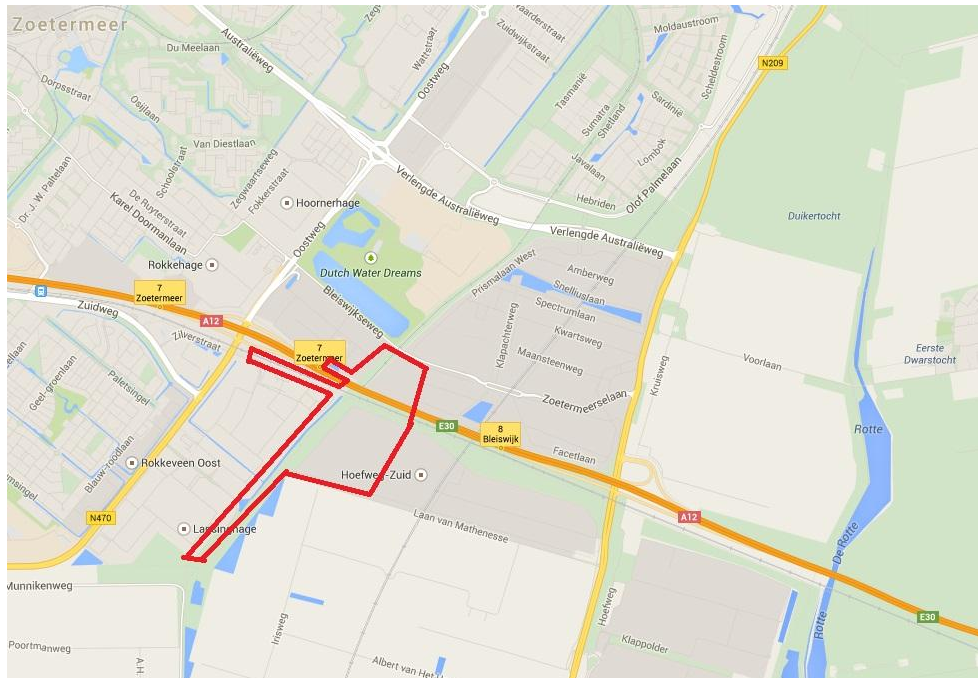
Daarom gaan wij van het volgende uit:

- Er wordt jaarrond gewerkt.
- Voor de aanleg van de brug over de A12 worden bomen verwijderd, fundering wordt aangelegd met behulp van heien en boren en er wordt in de watergangen gewerkt.
- Voor de aanleg van voorpleinen, parkeerplaatsen, busverbindingen en omliggende wegen worden bomen verwijderd en er wordt in de watergangen gewerkt.
- Aan beide zijden van de A12 wordt een bouwweg aangelegd.
- Er worden geen gebouwen gesloopt.

3.2 GEBRUIKSFASE

Zodra de vervoersknoop is gerealiseerd, wordt het plangebied gebruikt als;

- treinstation;
- RandstadRail-station;
- busstation;
- parkeerplaats;
- fietsroute.

Figuur 2. Het plangebied aan de A12. Het rood omkaderde gebied is het plangebied.

3.3 AANPAK QUICK SCAN

Deze quick scan natuurwetgeving is uitgevoerd door middel een literatuurstudie en een veldbezoek. Het bureauonderzoek is gebaseerd op vrij verkrijgbare verspreidingsbronnen en waarnemingen van soorten:

- Synbiosys alterra (gebiedendatabase).
- RAVON, www.ravon.nl. Verspreidingsgegevens van amfibieën, reptielen en vissen (geraadpleegd in april 2015).
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF).
- Waarneming.nl (geraadpleegd in april 2015).
- Persoonlijke communicatie met H. Koornneef van de gemeente Lansingerland en M. Boiten en H. Baas van de gemeente Zoetermeer.

Het veldbezoek had de aard van een habitatgeschiktheidsonderzoek. In een habitatgeschiktheidsonderzoek wordt beoordeeld voor welke soortgroepen het plangebied geschikt habitat biedt. Eventuele waarnemingen van soorten in het veld zijn eveneens genoteerd. Er is dus geen volledige veldinventarisatie uitgevoerd.

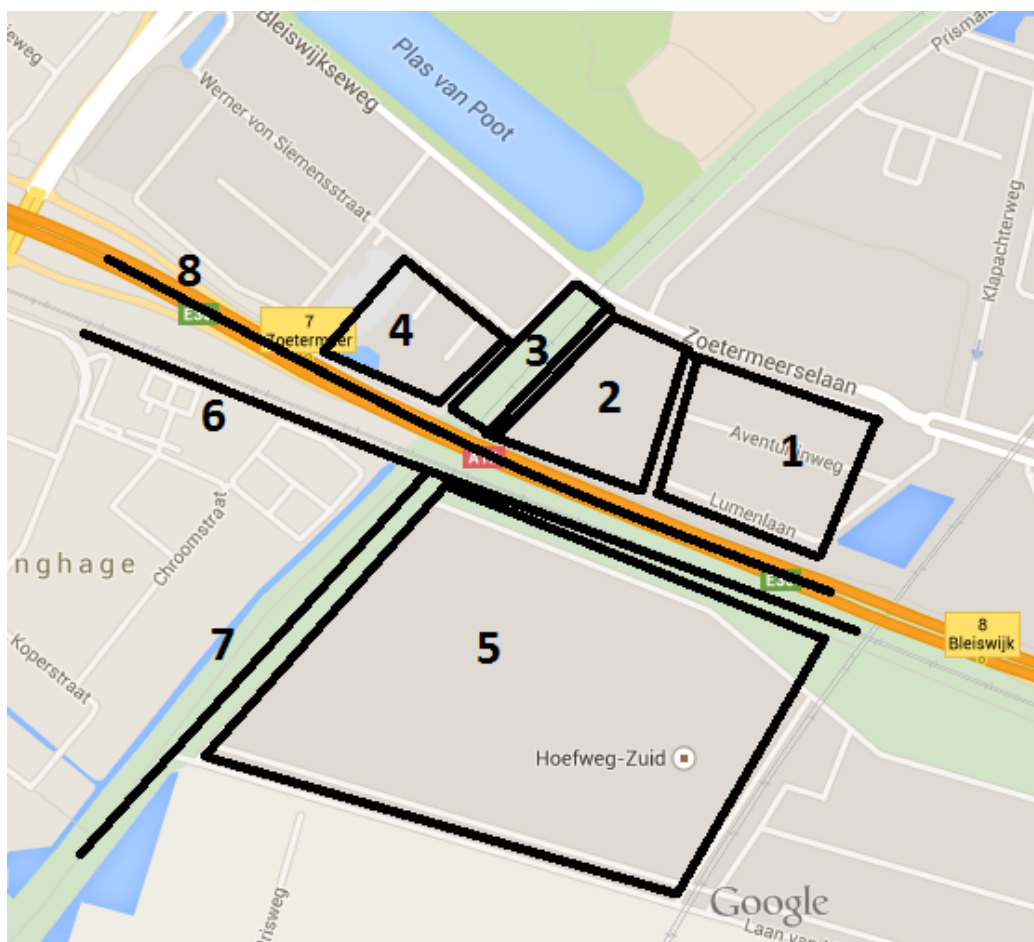
Het veldbezoek is uitgevoerd op 9 april 2015 door mevrouw ir. J.G.H. van Kolck, werkzaam als ecooloog bij ARCADIS. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren 15 °C en onbewolkt.

4

Aanwezige beschermde natuurwaarden

4.1 BESCHRIJVING PLANGEBIED

Het plangebied ligt aan weerszijden van de A12 op de grens van Zoetermeer en Bleiswijk (zie Figuur 3 en Bijlage 2 en 4). Ten zuiden van de A12 loopt een spoorlijn. Hierna wordt het plangebied per deelgebied beschreven.

Figuur 3. Het plangebied. De cijfers geven de verschillende deelgebieden aan.

1. Ten noorden van de A12 ligt een grasland. Op dit grasland liggen een aantal bergen zand, maar staan geen bomen.
2. Ten westen van dit grasland ligt een braakliggend terrein met grasland, ruigtes en watergangen. Ook op dit terrein liggen hopen zand en staan geen bomen. Het terrein is omheind door bosschages. Dit terrein was niet toegankelijk, maar een rondgang rondom het terrein heeft een goede indruk gegeven van het terrein.
3. Ten westen van het braakliggende terrein ligt een dijk, met daarop een spoor. Op de oostzijde van de dijk ligt een grasland en een bouwweg naar het spoor. Ook op de westzijde van de dijk ligt een grasland, maar deze is ruiger begroeid met onder andere riet en bosschages.
4. Ten westen van de dijk is een omheinde grasveld van Stedin, met een aantal gebouwen. Hier staat verspreid een aantal bomen. Ten oosten en zuiden van het grasveld loopt een sloot. Deze sloot heeft beschoeide oevers en waterplanten (onder andere riet) aan de randen. Deze watergangen lopen ten westen van de gebouwen over in een vijver. Ook in deze vijver staan waterplanten.
5. Ten zuiden van de A12 ligt een weiland. Dit weiland is zeer drassig en heeft afwateringskanalen.
6. Ten zuiden van de A12 komt een watergang aan de oppervlakte en volgt in oostelijke en westelijke richting de A12. Deze watergang is het vervolg van de watergang ten oosten van het Stedin-complex, die parallel aan de dijk loopt. De watergang gaat via een duiker de A12 onderdoor. De watergangen ten zuiden van de A12 hebben gedeeltelijk beschoeide oevers en er groeit riet op de oevers. Langs deze watergangen loopt een fietspad. Aan weerszijden van dit fietspad liggen grasvelden en staan een aantal bomen. De watergang die in westelijke richting gaat loopt langs een industrieterrein. De gebouwen op dit industrieterrein zijn door middel van heggen en bosschages van het fietspad afgesloten.
7. Waar de watergang ten zuiden van de A12 weer aan de oppervlakte komt, loopt ook een watergang zuidwaarts. Deze watergang heeft gedeeltelijke beschoeide oevers en een rijke oeverbegroeiing. Aan de oostzijde van de watergang loopt een fietspad en staan bomenrijen. Aan de noordwestzijde van de watergang staat een bomenrij. Aan de zuidwestzijde van de watergang staat een industrieterrein. Het fietspad was niet toegankelijk, waardoor ook een gedeelte van de watergang niet toegankelijk was.
8. Tussen de A12 en de spoorlijn staat een bomenrij.

4.2 NATUURBESCHERMINGSWET 1998

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is De Wilck (op 7,8 km afstand, zie Figuur 4).

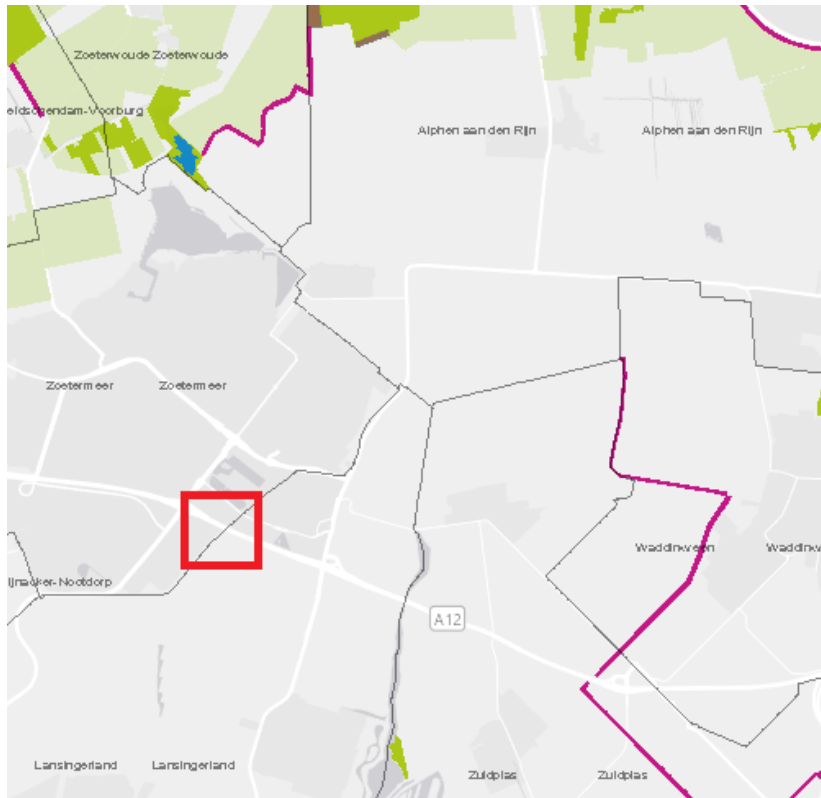
Tussen het Natura 2000-gebied en het plangebied ligt Zoetermeer, een drukke weg en een spoorlijn.

Figuur 4. Het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied de Wilck (geel omkaderd). Het plangebied is rood omkaderd.

4.3 NATUURNETWERK NEDERLAND

Op 5 km afstand ligt het NNN-gebied de Eendragtspolder (donkergroene vlak in Figuur 5). Op 3,4 km ligt de ecologische verbindingszone "Ringvaart van de Zuidplaspolder" (paarse lijn in Figuur 5). Daarnaast ligt er aan de andere kant van Zoetermeer, op 4,5 km afstand, het NNN-gebied de "Zoetermeerse plas" en de daarbij behorende ecologische verbindingszone. Ook ligt hier een weidevogelgebied op 5,5 km afstand (licht groen in Figuur 5).

Figuur 5. Het NNN-gebied de Eendragtspolder (donkergroen), het weidevogelgebied (lichtgroen) en de ecologische verbindingzone "ringvaart van de Zuidplaspolder" (paarse lijn). Het plangebied is rood omkaderd.

4.4 FLORA- EN FAUNAWET

4.4.1 BROEDVOGELS

Tijdens het broedseizoen zullen meerdere broedvogels in het plangebied voorkomen. In de watergangen kunnen watervogels tot broeden komen, zoals de meerkoet en waterhoen. In de bomen en bosschages zijn het veelal algemene broedvogels van bos- en struweel, zoals de koolmees, roodborst, winterkoning, boomklever, kraai en de merel (Gemeente Lansingerland, 2013). Alle broedvogels zijn tijdens het broedseizoen streng beschermd (Vogelrichtlijn en Flora- en faunawet). Tijdens het veldbezoek zijn de volgende vogels waargenomen: meeuw, houtduif, meerkoet, kauw, fazant, wilde eend en roodborstje.

De gebouwen op het industrieterrein in de wijk Lansinghage en de gebouwen van Stedin bieden geen nestgelegenheden voor huismus of gierzwaluw. De gebouwen hebben platte daken en hebben geen dakpannen.

In het weiland (aangegeven met nummer 5 in Figuur 3) kunnen weidevogels voorkomen, zoals de kievit en de scholekster. De kievit is ook tijdens het veldbezoek, echter niet op het weiland, waargenomen. Deze weidevogelsoorten zijn tijdens de broedperiode gevoelig voor verstoring, met een vluchtafstand van ongeveer 175 meter (Krijgsveld et al., 2008). Op het weiland naast de A12 kunnen tijdens het broedseizoen nesten van weidevogels voorkomen. Deze nesten zijn tijdens het broedseizoen strikt beschermd.

In het plangebied kunnen op grond van verspreidingsinformatie verschillende vogels met jaarrond beschermde nestlocaties voorkomen, zoals van de bruine kiekendief, buizerd en boomvalk (waarneming.nl, Bakker 2007, NDFF). Nesten van deze soorten zijn jaarrond strikt beschermd. Tijdens het veldbezoek zijn geen holtes in bomen waargenomen (voor de nesten van de specht), maar zijn wel een drietal nesten aangetroffen (zie Figuur 6). Het nest linksboven in Figuur 6 is waarschijnlijk een nest van een kraai. De andere twee nesten kunnen van een boomvalk zijn. Beide bomen staan rondom het Stedin-complex, aangegeven met nummer 4 in Figuur 3. Doordat een deel van het fietspad (nummer 7 in Figuur 3) afgesloten was, zijn niet alle bomen langs dit fietspad gecontroleerd op nesten. In deze bomen kunnen jaarrond beschermde nesten voorkomen.

Ook is de oeverwaluw in het plangebied waargenomen (NDFF). De oeverwaluw is een pionierssoort die opportunistisch gebruik maakt van het aanbod van steile wanden. In deze steile wanden graven ze holen om een nest te maken. Deze soort is een echte koloniebroeder en de lengte van de steile wand bepaalt hoe groot de kolonie is. In de deelgebieden 1 en 2 in Figuur 3 liggen een aantal bergen zand met steile oevers, die geschikt habitat voor de oeverwaluw kan bieden. Ook tijdens de werkzaamheden kunnen bergen zand geschikt habitat voor de oeverwaluw bieden. Daarom kunnen jaarrond beschermde nesten op het plangebied niet worden uitgesloten.

Figuur 6. Nesten waargenomen tijdens het veldbezoek.

4.4.2 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

In het plangebied kunnen algemeen beschermde zoogdieren voorkomen, zoals het konijn, veldmuis, haas, gewone bosspitsmuis, dwergspitsmuis, huisspitsmuis, bosmuis, rosse woelmuis en mol (Gemeente Lansingerland, 2013). Langs de dijk (aangegeven met nummer 3 in Figuur 3) is een aantal molshopen aangetroffen. In de oevers van de watergangen zijn muizenholen aangetroffen (zie Figuur 14). Deze soorten zijn licht beschermd (tabel 1-soort).

4.4.3 VLEERMUIZEN

In het plangebied kunnen vliegroutes, foerageergebied en (in boomholtes) verblijfplaatsen van vleermuizen voorkomen. In en rond het plangebied komen de gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis en de laatvlieger voor (waarneming.nl). Al deze soorten zijn strikt beschermd (Tabel 3 Bijlage IV HR -soorten).

Een aantal vleermuissoorten kan de holtes in bomen gebruiken als verblijfplaats. In de bomen zijn geen holtes aangetroffen, maar een gedeelte van de bomen kon niet bekeken worden door het afgesloten fietspad (zuidelijke gedeelte van de lijn aangeduid met nummer 7 in Figuur 3). In deze bomen kunnen hopen van vleermuizen aanwezig zijn.

Een van de gebouwen op het industrieterrein Lansinghage, welke grenst aan de watergang ten zuiden van de A12 (aangeduid met nummer 6 in Figuur 3), heeft open stootvoegen. Hierdoor is dit gebouw geschikt als verblijfplaats voor gebouw bewonende vleermuizen. Ook de bomenrijen ten zuiden van de A12 (aangeduid met nummer 6 en 7 in Figuur 3) kunnen gebruikt worden als foerageergebied. Om die redenen kan de aanwezigheid van vleermuizen niet worden uitgesloten.

4.4.4 PLANTEN

Uit verspreidingsgegevens blijkt dat de brede wespenorchis in het plangebied voorkomt (waarneming.nl). Deze soort is licht beschermd (tabel 1 -soort). De plant komt voor op droge tot vochtige en voedselarme tot voedselrijke bodems. Wel geeft de brede wespenorchis de voorkeur aan beschaduwde plaatsen. De slootkanten bieden geschikt habitat voor onder andere de brede wespenorchis, dotterbloem en zwanenbloem (Gemeente Lansingerland, 2013). Het braakliggende terrein ten noorden van de A12 biedt geschikt habitat voor de grote kaardenbol (Gemeente Lansingerland, 2013). Tijdens het veldbezoek is de dotterbloem niet waargenomen, waardoor de aanwezigheid kan worden uitgesloten. De aanwezigheid van de grote kaardenbol, brede wespenorchis en zwanenbloem is op deze schrale en relatief natte omstandigheden buiten het bloeiseizoen niet vast te stellen. Hierdoor kan nu de aanwezigheid van deze planten niet vast stellen. Echter doordat het habitat geschikt is kan de aanwezigheid van deze soorten ook niet worden uitgesloten.

4.4.5 REPTIELEN

Het plangebied ligt niet in de verspreidingsgebied van reptielensoorten (ravn.nl). Ook is het plangebied ongeschikt habitat voor reptielen. De aanwezigheid van reptielen kan daarom worden uitgesloten.

4.4.6 AMFIBIEËN

Algemeen voorkomende soorten

In het plangebied komen meerdere soorten algemeen voorkomende amfibieën voorkomen zoals de gewone pad, de bruine kikker, kleine watersalamander en de middelste groene kikker (ravn.nl, Adviesbureau Mertens, 2011, Gemeente Lansingerland, 2013). Deze soorten zijn licht beschermd (soort 1-soort).

Rugstreeppad

De rugstreeppad is op ongeveer 1 km ten noorden van het plangebied waargenomen (waarneming.nl). De rugstreeppad is streng beschermd (Tabel 3 Bijlage IV HR-soort). De rugstreeppad is een opportunistische soort, welke bij voorkeur pioniershabitat koloniseert. Voor de zomer- en winterverblijfplaatsen van de rugstreeppad graven rugstreeppadden zich zelf in vergraafbare bodem in of schuilen onder elementen zoals pellets, takkenrillen of tractorbanden. Ook kunnen ze gebruik maken van bestaande holletjes, zoals muizenholletjes. De verblijfplaatsen moeten zich wel boven het grondwaterpeil bevinden en moeten vorstvrij zijn. Het braakliggende terrein ten noorden van de A12 met de hopen vergaafbare grond, en de muizenholletjes in de oevers van de watergangen zijn hiervoor geschikt. Uit onderzoek van Adviesbureau Mertens (2011) blijkt dat de rugstreeppad niet op het plangebied voorkomt. Doordat dit onderzoek gedateerd is, er meer recentere waarnemingen gedaan zijn en doordat de rugstreeppad zich snel kan verspreiden, kan de aanwezigheid van de rugstreeppad niet worden uitgesloten.

De rugstreeppad legt eieren in watergangen, drassige grasland en in bandensporen waarin tijdelijke poelen en regenplassen ontstaan. Het drassige weiland ten zuiden van de A12 (aangeduid met nummer 5 in Figuur 3) is hierdoor ook geschikt habitat voor de rugstreeppad. Maar doordat de A12, een grote barrière voor de rugstreeppad, het plangebied doorsnijdt, is het onwaarschijnlijk dat de rugstreeppad het zuidelijk deel van het plangebied zelfstandig kan koloniseren. Echter door het verplaatsen van grond tijdens de werkzaamheden kan de rugstreeppad ook het zuidelijk deel van het plangebied koloniseren.

4.4.7 ONGEWERVELDEN

Er zijn geen beschermde dagvlinders waargenomen ter hoogte van, of in de directe omgeving van het plangebied (waarneming.nl). Daarnaast kan vanwege het ontbreken van geschikte habitat (zoals heide, hoog- en laagveen, schraalgraslanden, oude boscomplexen) de aanwezigheid van beschermde dagvlinders in het plangebied worden uitgesloten (vlindernet.nl). Vanwege het ontbreken van laagveengebieden kan de aanwezigheid van platte schijfhoren (anemoon.org) en groene glazenmaker (libellennet.nl) ook worden uitgesloten. Tot slot kan vanwege het ontbreken van grote rivierlopen met zandige oevers de aanwezigheid van de rivierrombout ook worden uitgesloten (libellennet.nl).

4.4.8 VISSEN

Uit verspreidingsgegevens blijkt dat beschermde vissen, zoals de kleine modderkruiper (Tabel 2), de grote modderkruiper en de bittervoorn (tabel 3 Bijlage IV HR-soort), in het gebied voor kunnen komen (Ministerie van Economische Zaken 2014a, 2014b en 2014c). Uit onderzoek van Adviesbureau Mertens (2011) blijkt dat er geen beschermde vissen in de watergangen voorkomt. Echter dit onderzoek is gedateerd en doordat de watergangen geschikt habitat biedt kan de aanwezigheid van beschermde vissen niet worden uitgesloten.

De grote modderkruiper komt voor in ondiepe stilstaande of langzaam stromende wateren, zoals sloten, en plassen. De habitats hebben vaak een rijke oever en onderwatervegetatie. Als de waterplanten ontbreken, biedt een goede modderbodem ook geschikt habitat. De dichte vegetatie en sliblaag wordt gebruikt als schuilplaats, maar is ook geassocieerd met een hoge voedseldichtheid in de vorm van kleine waterinsecten en andere watermacrofauna (slakken, vlokreeften, zoetwaterpissebedden) (Ministerie van Economische zaken 2014a). De watergangen in het plangebied bieden voldoende vegetatie en/of sliblaag voor de grote modderkruiper en daarom kan de aanwezigheid niet worden uitgesloten.

De bittervoorn komt voor in langzaam stromende of stilstaande sloten en watergangen met een onderwater- of oevervegetatie. Ze kunnen al voorkomen in kleine slootjes van minder dan 500 meter lang. Ook deze soort kan de buizen, bruggen en kroos gebruiken om te overwinteren en om droge perioden te overbruggen. De bittervoorn zet zijn eieren af in grote zoetwatermosselsoorten, en de aanwezigheid hiervan is noodzakelijk voor de bittervoorn om zich in een gebied te vestigen (Ministerie van Economische Zaken 2014c). Tijdens het veldbezoek is oevervegetatie in de watergangen waargenomen, daarom kunnen de watergangen in het plangebied geschikt habitat voor de bittervoorn zijn en kan de aanwezigheid niet worden uitgesloten.

De kleine modderkruiper komt voor in stilstaand en langzaam stromend water, (polder)sloten, greppels, beken, kanalen en oeverzones van meren en plassen. Ze komen voor in wateren met oeverbeplanting en zonder vegetatie waar een laagje schone modder aanwezig is om in weg te kruipen. De kleine modderkruiper kan al voorkomen in kleine slootjes van minder dan 500 meter lang. De duikers en buizen die de poldersloten met elkaar verbinden kunnen door de kleine modderkruiper gebruikt worden als overwinteringsgebied (Ministerie van Economische zaken 2014b). Daarom zijn watergangen in het plangebied geschikt habitat voor de kleine modderkruiper en kan de aanwezigheid niet worden uitgesloten.

4.4.9 OVERZICHT VOORKOMEN BESCHERMDE SOORTEN

Tabel 1. Overzicht voorkomen beschermde soorten op het plangebied.

Soortgroep	Soort	Categorie Ff-wet	Omschrijving
Broedvogels	Algemene broedvogels, watervogels en weidevogels	Streng beschermd (Vogels)	De watergangen met vegetatie zijn geschikt voor watervogels, ook zijn bomen en struiken op het plangebied geschikt voor algemene broedvogels. In het weiland ten zuiden van de A12 is geschikt voor weidevogels. De aanwezigheid van vogels is niet uitgesloten.
	Jaarrond beschermde nesten	Streng beschermd (Vogels)	De twee nesten rondom de Stedin-gebouwen, kunnen van een boomvalk zijn. De zandbergen kunnen geschikt habitat voor de oeverzwaluw bieden. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten is niet uitgesloten.
Grondgebonden zoogdieren	Mol, konijn, haas, veldmuis, gewone bosspitsmuis, dwergspitsmuis, huisspitsmuis, bosmuis en rosse woelmuis	Licht beschermd (tabel 1 -soort)	Het plangebied biedt geschikt habitat voor algemene grondgebonden zoogdieren. Ook zijn in het plangebied molshopen en muizenholen aangetroffen. De aanwezigheid van algemene grondgebonden zoogdieren is niet uitgesloten.
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger	Streng beschermd (Tabel 3, Bijlage IV - soorten)	De gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger zijn waargenomen in de omgeving (waarneming.nl). Het plangebied is geschikt als foerageergebied en verblijfplaats voor deze vleermuizen. De aanwezigheid van beschermde vleermuissoorten is niet uitgesloten.

Soortgroep	Soort	Categorie Ff-wet	Omschrijving
Vaatplanten	Brede wespenorchis, grote kaardenbol en zwanenbloem	Licht beschermd (Tabel 1 -soorten)	De slootkanten en het braakliggende terrein bieden geschikt habitat voor beschermde planten. Ook is de brede wespenorchis in het plangebied waargenomen (waarneming.nl). De aanwezigheid van beschermde plantensoorten is niet uitgesloten.
Amfibieën	Bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, middelste groene kikker	Licht beschermd (Tabel 1 -soorten)	Volgens de verspreidingsgegevens van RAVON (www.ravon.nl , Adviesbureau Mertens, 2011) ligt het verspreidingsgebied van de algemene amfibieën in plangebied. De aanwezigheid van amfibieën is niet uitgesloten.
	Rugstreeppad	Streng beschermd (Tabel 3, Bijlage IV - soort)	De rugstreeppad is ten noorden van het plangebied waargenomen (waarneming.nl). Daarnaast is het noordelijk deel van het plangebied geschikt habitat voor de rugstreeppad. De aanwezigheid van de rugstreeppad is niet uitgesloten.
Vissen	Kleine modderkruiper	Streng beschermd (tabel 2-soort)	De watergangen rondom het plangebied zijn geschikt leefgebied voor beschermde vissen. De aanwezigheid van beschermde vissoorten is niet uitgesloten.
	Bittervoorn, grote modderkruiper	Streng beschermd (Tabel 3, Bijlage IV - soorten)	De watergangen rondom het plangebied zijn geschikt leefgebied voor beschermde vissen. De aanwezigheid van beschermde vissoorten is niet uitgesloten.

5

Effectbeschrijving en beoordeling

5.1 NATUURBESCHERMINGSWET 1998

Door de werkzaamheden kan verstoring door licht, geluid en beweging optreden. Deze effecten zijn zeer lokaal. Hierdoor, gecombineerd met de drukke A12, de spoorlijn en door de grote afstand tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied de Wilck verwachten wij van deze verstoringen geen effecten op het Natura 2000-gebied de Wilck. Zodra het project gerealiseerd veranderen de verkeersbewegingen. Dit leidt mogelijk tot een verandering van de stikstofdepositie. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied de Wilck ligt op een afstand van meer dan 3 kilometer afstand van het plangebied. Effecten als gevolg van een verandering van de stikstofdepositie zijn uitgesloten.

5.2 NATUURNETWERK NEDERLAND

Door de werkzaamheden kan verstoring door licht, geluid en beweging optreden. Echter deze verstoringen hebben een zeer lokaal effect. Tussen het plangebied en het NNN-gebied “de Eendragtspolder” en de ecologische verbindingszone “Ringvaart van de Zuidplaspolder” lopen de drukke A12 en de spoorlijn. Gecombineerd met de grote afstand, zullen de lokale effecten van de werkzaamheden geen effect hebben op deze gebieden. Doordat het NNN-gebied “de Zoetermeerse plas”, de daarbij behorende ecologische verbindingszone en het weidevogelgebied aan de andere kant van Zoetermeer liggen, zullen ook deze gebieden geen last hebben van de lokale verstoringen. Toetsing van de maatregelen aan de NNN is daarom niet aan de orde.

5.3 FLORA- EN FAUNAWET

Als gevolg van de werkzaamheden kunnen onderstaande effecten op de flora en fauna optreden.

Verstoring (geluid, licht, beweging);

Als gevolg van de inzet van machinerie, het betreden door mensen en de inzet van generatoren treedt verstoring door geluid, licht en beweging op.

- Door de inzet van machines kan geluidsverstoring optreden. Het plangebied bevindt zich nabij de A12 en een spoorlijn, waardoor de effecten van geluidsoverlast te verwaarlozen zijn.
- Door de heiwerkzaamheden treedt geluidsverstoring op. Door het harde geluid kunnen broedvogels en algemene zoogdieren en amfibieën worden verstoord.
- Daarnaast kunnen de trillingen van het heien ook effecten op vissen hebben. Vissen zijn zeer gevoelig voor onderwatergeluid. Zo kunnen de trillingen van de heiwerkzaamheden leiden tot beschadigingen van nieren, lever en zwemblaas. Dit kan dodelijk kan zijn. Ook kunnen de haarcellen in de gehoororganen van vissen permanent beschadigd raken, waardoor akoestische signalen van prooi, predatoren en/of soortgenoten niet meer kunnen worden waargenomen (Van Opzeeland et al., 2007).

- Het plangebied grenst aan de A12 en industrieterreinen, die 's avonds worden verlicht. Daarnaast zullen de meeste werkzaamheden overdag worden uitgevoerd, waardoor er geen toename van lichtverstoring is. Extra effecten op eventueel aanwezige vleermuizen zijn hierdoor verwaarloosbaar.
- Het weiland ten zuiden van de A12, ten noorden van de A12 en het braakliggende terrein (nummers 5, 1 en 2 in Figuur 3) worden momenteel weinig betreden. Hierdoor kan de betreding van deze gebieden leiden tot verstoringen van algemene grondgebonden zoogdieren en broedvogels.
- De andere delen van het plangebied worden momenteel relatief veel betreden, waardoor de extra betreding door de werkzaamheden te verwaarlozen zijn.
- Door de bouwwerkzaamheden in het broedseizoen kunnen broedende vogels worden verstoord.

Mechanische effecten

Als gevolg van de werkzaamheden en het rondrijden met voertuigen treedt mechanische verstoring op. Dit effect blijft beperkt tot de plek waar gewerkt wordt.

Als gevolg van mechanische verstoring kunnen de volgende effecten optreden:

- Het beschadigen van planten, onder andere de brede wespenorchis.
- Het doden en verwonden evenals het vernietigen van foerageergebied van vleermuizen door het verwijderen van bomen. Ook in de bomen die niet zijn geïnventariseerd kunnen verblijfplaatsen van de vleermuizen voorkomen en/of kunnen gebruikt worden als foerageergebied.
- Bij de werkzaamheden kunnen de vaste rust- en verblijfplaatsen algemene zoogdieren, vissen en amfibieën worden aangetast, individuen kunnen hierbij worden verwond of gedood.
- Door de werkzaamheden tijdens het broedseizoen kunnen nesten van broedende vogels worden verstoord, jongen kunnen hierbij worden verwond of gedood en eieren kunnen worden beschadigd.
- Door het verwijderen van bergen zand met steile wanden tijdens het broedseizoen, kunnen nesten van de oeverzwaluw worden vernietigd en verstoord, jongen kunnen hierbij worden verwond of gedood en eieren kunnen worden beschadigd.
- Het verwijderen van jaarrond beschermde nesten door het verwijderen van bomen. Ook in de bomen die niet zijn geïnventariseerd kunnen jaarrond beschermde nesten voorkomen.

Permanente effecten

- Door de aanleg van de verkeersknoop treedt oppervlakte verlies op. Hierdoor vermindert het areaal leefgebied voor broedvogels, rugstreeppad, vissen en vleermuizen.

5.3.1 TOETSING VERBODSBEPALINGEN

In de volgende tabel zijn de mogelijke overtredingen van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet opgenomen.

Tabel 2. Mogelijke overtredingen van algemene verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Zie bijlage 2 voor een verklaring van de beschermingscategorieën.

Soort	Beschermingscategorie Flora- en faunawet	Art 8	Art 9	Art 10	Art 11	Art 12
Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën	Tabel 1		X		X	X
Rugstreeppad	Tabel 3 bijlage IV		X		X	X
Vogels (algemene broedvogels, watervogels en weidevogels)	Vogels		x		x	X
Vogels (jaarrond beschermde nesten)	Vogels		X		X	X
Vleermuizen	Tabel 3 bijlage IV		X		X	
Vaatplanten	Tabel 1	X				
Vissen (kleine modderkruiper)	Tabel 2		X		X	X
Vissen (bittervoorn, grote modderkruiper)	Tabel 3 bijlage IV		X		X	X

Artikel 8. Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9. Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10. Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11. Het is verboden nesten, hopen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12. Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

5.3.2 VRIJSTELLINGEN EN ONTHEFFINGEN

Er geldt een algemene vrijstelling voor Tabel 1-soorten van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling en beheer en onderhoud. Dat houdt in dat deze soorten verstoord mogen worden zonder dat daar vooraf een ontheffing voor is verkregen, óók als dit schadelijke effecten heeft voor deze soorten. Wel geldt te allen tijde de Algemene Zorgplicht. Dit houdt in dat onnodig leed, dat redelijkerwijs kan worden voorkomen, voor alle soorten beschermd in het kader van de Flora- en fauna moet worden voorkomen.

Voor werken tijdens het broedseizoen en voor het verwijderen van jaarrond beschermde nesten is geen ontheffing mogelijk. Hiervoor zijn maatregelen die negatieve effecten voorkomen verplicht. Ook voor het verwijderen van nesten, hopen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van soorten uit Tabel 3 moet ontheffing worden aangevraagd.

5.3.3 MITIGERENDE MAATREGELEN

Algemene maatregelen

Om aan de algemene zorgplicht te voldoen, moet onnodig leed worden voorkomen.

Onnodig leed kan voorkomen worden door:

- Werk zoveel mogelijk in één richting. Hierdoor krijgen eventueel aanwezige dieren de kans aan de werkzaamheden te ontsnappen.
- Bij het rijden door het gebied met voertuigen en machinerie kunnen grondgebonden dieren (zoals de mol en veldmuis) worden gedood of verwond. Zorg dat met de voertuigen rustig wordt gereden (maximaal 15 km/uur), zodat de dieren de kans hebben om te ontsnappen aan de werkzaamheden.
- Verwijder aanwezige hopen puin en afval voorzichtig met de hand om te voorkomen dat aanwezige dieren worden verwond of gedood.
- Tijdens de werkzaamheden dient continu op aanwezigheid van dieren gelet te worden. Bij aantreffen van dieren moet worden voorkomen dat deze gedood of verwond worden.
- Let er ook op dat de terreindelen die gehandhaafd blijven, zoveel mogelijk met rust worden gelaten. Hiermee wordt verstoring van vleermuizen en/of broedvogels in bomen, bosschages en bebouwing voorkomen.

Daarnaast adviseren wij het treffen van de volgende algemene maatregelen:

- Vermijd zoveel mogelijk de toepassing van werkverlichting. Als deze wel toegepast wordt, zorg dan voor afschermd armaturen, om uitstraling naar de omgeving zoveel mogelijk te voorkomen. Schakel niet-noodzakelijk verlichting zoveel mogelijk uit.
- Neem deze maatregelen op in een ecologisch werkprotocol.
- Alle werkzaamheden moeten plaatsvinden onder begeleiding van een ter zake kundige ecooloog.

Heiwerkzaamheden hebben effect op broedvogels, vissen, en algemene zoogdieren en amfibieën, daarom adviseren wij de volgende maatregelen voor de heiwerkzaamheden:

- Hei in de kwetsbare gebieden, voornamelijk de watergangen waar vissen voorkomen, door middel van geluidsarm heien, boren of trillen, zodat effecten worden voorkomen.
- Indien dit niet mogelijk is, bouw de heiwerkzaamheden langzaam op, zodat de dieren de kans hebben om te ontsnappen aan de werkzaamheden.

Broedvogels

- Verstoring van broedvogels kan worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren (buiten de periode van circa half maart tot half augustus)¹.
- Als toch gewerkt wordt tijdens het broedseizoen kunnen effecten op weidevogels voorkomen worden door de het plangebied ongeschikt te maken voor de kievit. Dit kan gedaan worden door voorafgaand aan het broedseizoen van het weiland een werkterrein te maken (aangegeven met nummer 5 in Figuur 3). Of door het weiland te maaien en gedurende het hele broedseizoen het gras kort te houden.
- Als toch gewerkt wordt tijdens het broedseizoen kunnen effecten op algemene broedvogels van bos- en struweel en watervogels voorkomen worden door het aanwezige groen voorafgaand aan het broedseizoen te rooien en het groenmateriaal af te voeren. In de watergangen kunt u de oevers kort maaien en de watervegetatie tot op de waterbodem verwijderen. De vegetatie moet gedurende het hele broedseizoen kort worden gehouden.
- Verstoring van de oeverwaluw kan voorkomen worden door de werkzaamheden in de bergen zand buiten het broedseizoen (mei-juli) uit te voeren.

¹ De broedperiode van vogels is geen vastgestelde periode, maar is afhankelijk van de aanwezige soorten. De periode van half maart tot half augustus is een indicatie van de broedperiode, maar kan dus ook voor of na deze periode zijn.

- Als toch gewerkt wordt tijdens het broedseizoen kunnen effecten op de oeverwaluw voorkomen worden door de het plangebied voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te maken voor de oeverwaluw. Dit kan worden gedaan door voorafgaand aan het broedseizoen te zorgen dat er geen verticale zandwanden zijn door de wanden af te schuiven of in te zaaien.
- Daarnaast kan er naast het plangebied een geschikte broedplaats worden aangelegd die niet verstoord wordt door de werkzaamheden. Hierdoor zal de oeverwaluw daar gaan nestelen en niet op het plangebied.
- Als de bomen met nesten (aangeven in paragraaf 4.4.1) gekapt moeten worden is vervolgonderzoek naar het gebruik van de nesten noodzakelijk. Mochten de nesten jaarrond beschermd zijn, dan moet ontheffing worden aangevraagd.
- Let bij de bomen die niet geïnventariseerd zijn ook op de aanwezigheid van nesten. Mocht er een nest in de boom zitten, laat dan een ecooloog bepalen of het om een jaarrond beschermd nest gaat en welke vervolg stappen noodzakelijk zijn.

Rugstreepad

- Omdat het risico op rugstreepad in het weiland en braakliggende terrein ten noorden van de A12 en in de watergangen groot is, adviseren wij het uitvoeren van een veldonderzoek naar het voorkomen van de rugstreepad op het hele plangebied. Ook ten zuiden van de A12 is het risico op de rugstreepad groot, want de rugstreepad kan tijdens de werkzaamheden namelijk verplaatst worden, bijvoorbeeld bij het verplaatsen van grond.
- Als de rugstreepad wel op het terrein voorkomt adviseren wij een ecologische werkprotocol op te stellen met daarin de volgende maatregelen:
  - Werk buiten de kwetsbare periode van de voortplanting en winterrust. In de regel loopt deze periode voor de voortplanting van april tot en met juli en de winterrust van november tot en met maart. Echter, deze periodes kunnen zowel eerder als later beginnen of eindigen afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden en van de meteorologische omstandigheden voorafgaand en tijdens de werkzaamheden. Een deskundige op het gebied van rugstreepadden moet bepalen of werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden.
  - Als de werkzaamheden niet uitgesteld kunnen worden tot buiten de voortplantingsperiode, dan moet er gezocht worden naar ei-snoeren en larven en bij het aantreffen hiervan moeten deze verplaatst worden naar geschikt gebied in de directe omgeving. Hiervoor is ontheffing noodzakelijk.
  - Voorafgaand aan de werkzaamheden moet het projectgebied ontoegankelijk gemaakt worden voor rugstreepadden door bijvoorbeeld het plaatsen van schermen van glad landbouwplastic van 50 centimeter hoog en minimaal 10 centimeter ingegraven in de grond. Aanwezige exemplaren moeten weggevangen worden en direct verplaatst worden naar geschikt gebied in de directe omgeving. De voorzieningen die getroffen zijn om het gebied ontoegankelijk te maken moeten zodanig beheerd worden dat ze hun functie te allen tijde kunnen vervullen.
- Als de rugstreepad niet op het terrein voorkomt, is het belangrijk om maatregelen te nemen om kolonisatie tijdens de werkzaamheden te voorkomen. Dit betekent dat in de periode april tot en met oktober moet worden voorkomen dat ondiepe plassen ontstaan. Op deze manier is het voor rugstreepadden weinig aantrekkelijk om het plangebied op te trekken. Mocht dit toch gebeuren, dan moeten de maatregelen onder het vorige punt worden uitgevoerd.
- Alle eerdergenoemde werkzaamheden moeten plaatsvinden onder begeleiding van een ter zake kundige ecooloog.

Vissen

Afhankelijk van de werkzaamheden dienen maatregelen te worden genomen om effecten op de kleine modderkruiper, grote modderkruiper en bittervoorn te voorkomen. Om meer inzicht te krijgen in welke maatregelen genomen moeten worden, adviseren wij het uitvoeren van een veldonderzoek naar het gebruik van de watergangen, het opstellen van een mitigatieplan en het indienen van een ontheffingsaanvraag indien noodzakelijk.

Vleermuizen

- De werkzaamheden worden bij daglicht uitgevoerd. Dit voorkomt dat eventueel aanwezige vleermuizen lichthinder ondervinden tijdens het foerageren en migreren.
- Als de bomenrijen gekapt worden is jaarrond onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen (verblijfplaatsen, vliegroute en foerageergebied) noodzakelijk. Dit onderzoek dient uitgevoerd te worden conform het Vleermuisprotocol 2013 van Gegevensautoriteit Natuur. Er zijn meerdere veldbezoeken nodig, globaal in de periode half april tot begin oktober. De precieze periode en het aantal veldbezoeken is afhankelijk van de soort en de functie.
- Let bij de bomen die niet geïnventariseerd zijn ook op de aanwezigheid van holtes. Mocht er een holte in de boom zitten, laat dan een ecooloog bepalen welke vervolgstappen noodzakelijk zijn.

Vaatplanten

- Als er in de watergangen en in de slootkanten gewerkt moet worden, adviseren wij vervolgonderzoek naar vaatplanten te doen. Dit vervolgonderzoek moet worden uitgevoerd in het juiste seizoen zodat de aanwezigheid kan worden vastgesteld. Voor de grote kaardenbol, zwanenbloem en de brede wespenorchis is deze periode in juni tot en met september. Echter deze periode kan verschuiven, afhankelijk van het weer.
- Als blijkt dat er beschermde vaatplanten in het plangebied voorkomen, kunnen ze door de werkzaamheden beschadigd of gedood worden. Als de groeiplaatsen worden ontzien, wordt aan de algemene zorgplicht voldaan.

6

Conclusies en aanbevelingen

6.1 CONCLUSIES

Op grond van dit onderzoek kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- De dichtstbijzijnde NNN-gebieden worden van het plangebied gescheiden door de A12, spoorlijn en/of Zoetermeer. Door de ruime afstand tussen het plangebied en de NNN-gebieden, gecombineerd met de lokale aard van de werkzaamheden, worden er geen effecten op de NNN-gebieden verwacht.
- In het plangebied en de directe omgeving komen beschermde soorten van de Flora- en faunawet voor. Het gaat om algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en flora (Tabel 1-soorten), broedvogels (vogels), jaarrond beschermde nesten (vogels), vissen (Tabel 2 en 3-soorten), rugstreeppad (tabel 3 -soort) en om vleermuizen (Tabel 3-soorten).
- Door naleving van de mitigerende maatregelen kan het grootste deel van de negatieve gevolgen voor beschermde soorten voorkomen of beperkt worden en worden geen overtredingen van de Flora- en faunawet begaan.
- Voor verschillende soorten is vervolgonderzoek nodig. Zie Tabel 3 voor een overzicht van de aanbevolen vervolgonderzoeken.

6.2 AANBEVELINGEN

Naast de mitigerende maatregelen genoemd in hoofdstuk 5, doen wij de volgende aanbevelingen.

Tabel 3. Overzicht van de aanbevelingen.

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden	Vervolgonderzoek naar	Bij aanwezigheid zijn volgende vervolgstappen vereist
Werken in watergangen	Vissen	Uit het vervolgonderzoek blijkt de noodzaak tot het nemen van nadere mitigerende en compenserende maatregelen evenals het aanvragen van een ontheffing.
Werkzaamheden in het plangebied	Rugstreeppad	Uit het vervolgonderzoek blijkt de noodzaak tot het nemen van nadere mitigerende en compenserende maatregelen evenals het aanvragen van een ontheffing. Voorbeelden van mitigerende maatregelen kunnen zijn: - Werk buiten de kwetsbare periode van de voortplanting en winterrust. - Als dit niet mogelijk is moet het plangebied ontoegankelijk gemaakt worden, moeten ei-snoeren en larven worden verplaatst.

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden	Vervolgonderzoek naar	Bij aanwezigheid zijn volgende vervolgstappen vereist
		Als de rugstreeppad niet in het plangebied aanwezig is, moet kolonisatie voorkomen worden. Dit betekent dat in de periode april tot en met oktober voorkomen moet worden dat ondiepe plassen ontstaan.
Werken in oevers	Beschermde vaatplanten	Als blijkt dat er beschermde vaatplanten in het plangebied voorkomen, de groeiplaatsen ontzien zodat aan de algemene zorgplicht wordt voldaan.
Verwijderen van bomen	Vleermuizen	Het vleermuisonderzoek dient uitgevoerd te worden volgens het Vleermuisprotocol (GaN 2013). Uit dit vervolgonderzoek blijkt de noodzaak tot het nemen van nadere mitigerende en compenserende maatregelen evenals het aanvragen van een ontheffing.
Verwijderen van bomen	Jaarrond beschermde nesten	Uit dit vervolgonderzoek blijkt de noodzaak tot het nemen van nadere mitigerende en compenserende maatregelen evenals het aanvragen van een ontheffing.

Bijlage 1 Bronnen

- Projectorganisatie Bleizo, 2015. Vervoersknoop Bleizo definitief ontwerp technische ontwerptoelichting.
- MVSA & ARCADIS Nederland BV, 2015. Ontwerptoelichting definitief ontwerp vervoersknoop Bleizo.
- Bakker. 2007. Flora- en faunaonderzoek Oosterheemlijn. bSR, Rotterdam.
- Krijgsveld, K.L., Smits, R.R., Van der Winden, J., 2008. *Verstoringsgevoeligheid van vogels*. Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie. Bureau Waardenburg bv. Rapport nr.: 08-173.
- Ministerie van Economische Zaken, 2014a. Soortenstandaard Grote modderkruiper.
- Ministerie van Economische Zaken, 2014b. Soortenstandaard Kleine modderkruiper.
- Ministerie van Economische Zaken, 2014c. Soortenstandaard Bittervoorn.
- Van Opzeeland, I., Slabbekoorn, H., Andringa, T., ten Cate, C. 2007. Vissen en geluidsoverlast. Rijksuniversiteit Groningen & Universiteit Leiden.
- Adviesbureau Mertens, 2011. Rugstreeppad en kleine modderkruiper ter plaatse van en direct rond de Hoefweg noord en zuid te Lansingerland, Wageningen.
- Gemeente Lansingerland, 2013. Bestemmingsplan Hoefweg-noord.
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF).

Websites:

- www.waarneming.nl
- www.ravon.nl
- www.sovon.nl
- www.vlindernet.nl
- www.anemoon.org
- www.libellennet.nl
- <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>
- <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/natuurnetwerk-nederland>
- <http://www.natura2000.nl/pages/naslagwerk.aspx>

Bijlage 2

Foto's veldbezoek

Figuur 7 Het grasveld ten noorden van de A12. Aangegeven met nummer 1 in Figuur 3.

Figuur 8 Het braakliggende terrein ten noorden van de A12. Aangegeven met nummer 2 in Figuur 3.

Figuur 9 De watergang ten westen van de dijk (aangegeven met nummer 3 in Figuur 3).

Figuur 10 Het meertje achter de Stedin-gebouwen. Aangegeven met nummer 4 in Figuur 3.

Figuur 11 Het weiland ten zuiden van de A12. Aangegeven met nummer 5 in Figuur 3

Figuur 12. Watergang ten zuiden van de A12. Aangegeven met nummer 7 in Figuur 3.

Figuur 13. De watergang ten zuiden van de A12, die parallel aan de A12 loopt. Aangegeven met nummer 6 in Figuur 3.

Figuur 14. De muizenholletjes in de oevers van de watergangen.

Figuur 15. Open stootvoegen in een gebouw ten zuiden van de A12.

Bijlage 3 Wettelijk kader

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet (2002) regelt de bescherming van in het wild voorkomende planten en dieren. In de Flora- en faunawet zijn de soortbeschermingsbepalingen uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn geïmplementeerd. In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en beschermde planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld (algemene verbodsbepalingen, artikelen 8 t/m 12). Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren (algemene zorgplicht, artikel 2). Daarnaast is het niet toegestaan om de directe leefomgeving van soorten, waaronder nesten en holen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren.

De Flora- en faunawet heeft belangrijke consequenties voor ruimtelijke plannen. De interpretatie van de wet is in 2009 aangescherpt. Deze aanscherping is in onderstaande uitleg opgenomen.

Algemene zorgplicht

In het kader van de Flora- en faunawetgeving geldt dat alle dieren en planten een zekere mate van bescherming genieten, omdat hun bestaan op zichzelf waardevol is, zonder te kijken welk nut de dieren en planten voor de mens kunnen hebben. Dit wordt de intrinsieke waarde genoemd. Vanuit deze intrinsieke waarde is de algemene zorgplicht als vorm van “basisbescherming” opgenomen (artikel 2). Hierin staat dat iedereen voldoende zorg in acht dient te nemen voor de in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. Ook mag men het welzijn van dieren niet onnodig aantasten en dieren onnodig laten lijden. De algemene zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dier- en plantensoorten, ook voor de soorten die niet als beschermde soort aangewezen zijn onder de Flora- en faunawet.

Het is een aanvulling op de algemene verbodsbepalingen die uitsluitend betrekking hebben op beschermde soorten. Het artikel biedt de mogelijkheid om op te treden tegen ongewenste handelingen jegens beschermde dieren en planten, welke niet nadrukkelijk in één van de verbodsbepalingen zijn genoemd. Activiteiten kunnen zo nodig door de Algemene Inspectiedienst (AID) worden stilgelegd.

Verbodsbepalingen

De algemene verbodsbepalingen zijn handelingen die het voortbestaan van planten en diersoorten mogelijk in gevaar brengen. Deze verbodsbepalingen vormen een belangrijk onderdeel van de Flora- en faunawet. Deze verboden zorgen ervoor dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust worden gelaten. De belangrijkste, voor ruimtelijke plannen relevante wettelijke bepalingen staan hierna genoemd.

ALGEMENE VERBODSBEPALINGEN FLORA- EN FAUNAWET (ARTIKEL 8 T/M 12)

Artikel 8. Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9. Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10. Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11. Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12. Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13. Het is verboden planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van (beschermde) dieren te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorhanden of in voorraad te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden, uit te wisselen of tentoon te stellen voor handelsdoeleinden, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.

Vrijstelling en ontheffing

Bij ruimtelijke plannen, met mogelijke gevolgen voor beschermde planten en dieren, is het verplicht om vooraf te toetsen of deze kunnen leiden tot overtreding van algemene verbodsbepalingen. Wanneer dat het geval dreigt te zijn, moet onderzocht worden of maatregelen genomen kunnen worden om dit te voorkomen of om de gevolgen voor beschermde soorten te verminderen. Onder bepaalde voorwaarden geldt een vrijstelling, wordt door het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie goedkeuring gegeven aan de mitigerende maatregelen, of is het mogelijk om van de minister ontheffing van de algemene verbodsbepalingen te krijgen voor activiteiten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Ten aanzien van de criteria die voor vrijstellingen en ontheffingen gelden, kunnen verschillende groepen soorten worden onderscheiden. Deze groepen worden benoemd in het “Besluit van 28 november 2000 houdende regels voor het bezit en vervoer van en de handel in beschermde dier- en plantensoorten”, kortweg genoemd “Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten”. Dit besluit heeft de status van een AMvB. Onderstaande heeft betrekking op vrijstellingen en ontheffingen voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor andere activiteiten gelden andere regels.

Categorie		Ontheffing of vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen
Tabel 1	Algemene soorten	Algemene vrijstelling van de verboden 8 tot en met 12, wel zorgplicht, m.u.v. artikel 10.
Tabel 2	Overige soorten	Vrijstelling mogelijk, mits gebruik wordt gemaakt van een door de minister goedgekeurde gedragscode; anders ontheffing noodzakelijk (toetsing aan gunstige staat van instandhouding en zorgvuldig handelen). Eventueel mitigatie- en compensatieplicht. Ook kan door het ministerie een beschikking worden afgegeven waarin goedkeuring wordt gegeven voor maatregelen ter voorkoming van het overtreden van verbodsbepalingen. Deze goedkeuring heeft de vorm van een afwijzing van de ontheffingsaanvraag, m.u.v. artikel 10.
Tabel 3	Soorten van bijlage 1 van de AMvB	Voor volgens art 75 lid 6 bij AMVB aangewezen soorten geldt een zwaar beschermingsregime. Voor deze soorten geldt, ook wanneer wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, geen vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Ontheffing voor het overtreden van verbodsbepalingen kan alleen verleend worden wanneer: - er geen andere bevredigende oplossing bestaat; - er sprake is van een bij AMvB bepaald belang. Voor deze groep is per AMvB bepaald dat een ontheffing verleend kan worden (met inachtneming van het voorgaande) bij: - dwingende reden van groot openbaar belang; - ruimtelijke ontwikkeling en inrichting (zolang er geen sprake is van benutting of gewin) van de beschermde soort; - enkele andere redenen die geen verband houden met ruimtelijke ontwikkeling, zoals volksgezondheid, openbare veiligheid, voorkomen van ernstige schade; - er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort; - er zorgvuldig wordt gehandeld. Ook kan door het ministerie een beschikking worden afgegeven waarin goedkeuring wordt gegeven voor maatregelen ter voorkoming van het overtreden van verbodsbepalingen. Deze goedkeuring heeft de vorm van een afwijzing van de ontheffingsaanvraag.

Categorie		Ontheffing of vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen
Tabel 3	Soorten op Bijlage IV Europese Habitatrichtlijn	Voor volgens art 75 lid 6 aangewezen soorten die voorkomen op bijlage IV van de Habitatrichtlijn geldt een zwaar beschermingsregime. Voor deze soorten geldt, ook wanneer wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, geen vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Ontheffing voor het overtreden van verbodsbepalingen kan alleen verleend worden wanneer: - er geen andere bevredigende oplossing bestaat; - er sprake is van een bij AMvB bepaald belang. Voor deze groep is bij AMvB bepaald dat een ontheffing verleend kan worden (met inachtneming van het voorgaande) bij: - dwingende reden van groot openbaar belang Nb: voor deze groep kan geen ontheffing worden verleend op basis van het belang "ruimtelijke ontwikkeling en inrichting". Volgens de AMvB kan dit wel, echter gedane uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) laten zien dat de AMvB op dit punt een onjuiste implementatie van de Europese Habitatrichtlijn is. - enkele andere redenen die geen verband houden met ruimtelijke ontwikkeling, zoals volksgezondheid, openbare veiligheid, voorkomen van ernstige schade; - er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort; - er zorgvuldig wordt gehandeld. Ook kan door het ministerie een beschikking worden afgegeven waarin goedkeuring wordt gegeven voor maatregelen ter voorkoming van het overtreden van verbodsbepalingen.

Tabel 4. Beschermingscategorieën AMvB artikel 75 Flora- en faunawet.

Ook kan door het ministerie een beschikking worden afgegeven waarin goedkeuring wordt gegeven voor maatregelen ter voorkoming van het overtreden van verbodsbepalingen.

Tabel 4 geeft aan dat voor verschillende soorten een vrijstelling geldt wanneer werkzaamheden uitgevoerd worden volgens een door het ministerie goedgekeurde gedragscode.

De Unie van Waterschappen heeft een goedgekeurde gedragscode (Unie van Waterschappen, 2005).

Het Waterschap Rivierenland heeft ook een beverprotocol geschreven, ingevolge deze gedragscode (Bronsveld et al., 2010).

De gedragscode van de Unie van Waterschappen is niet van toepassing op dijkversterkingen (Unie van Waterschappen, 2005). Toepassing van deze gedragscode leidt niet tot een vrijstelling van de verbodsbepalingen voor soorten van Tabel 2. Wel is de gedragscode van toepassing op andere activiteiten als het dempen van sloten. Voor dergelijke activiteiten is in dat geval geen ontheffing vereist bij de aanwezigheid van Tabel 2-soorten.

Vogels

Vanwege de bepalingen in de Europese Vogelrichtlijn, die overgenomen zijn in de Flora- en faunawet, geldt voor vogels een afwijkend beschermingsregime. Uit recente uitspraken van de ABRvS blijkt dat de manier waarop in Nederland tot voor kort werd omgegaan met ontheffingen voor vogels in strijd is met de Europese Vogelrichtlijn.

De Europese Vogelrichtlijn staat een ontheffing alleen toe wanneer:

- geen andere bevredigende oplossing is.
- tevens sprake is van één van de volgende belangen:
  - Bescherming van flora en fauna.
  - Veiligheid van luchtverkeer.
  - Volksgezondheid en openbare veiligheid.

Dit betekent dat het ministerie van EL&I voor het verstoren van broedende vogels, hun eieren of jongen slechts in uitzonderlijke gevallen ontheffing verleend voor een ruimtelijke ingreep, namelijk als voldaan is aan het bovenstaande. In de praktijk betekent dit dat voor vogels gestreefd moet worden naar het voorkomen van het overtreden van verbodsbepalingen. In veel gevallen kan overtreding van verbodsbepalingen worden voorkomen door (verstorende) werkzaamheden buiten het broedseizoen (de perioden dat het nest in gebruik is voor het broeden of grootbrengen van jongen) aan te laten vallen.

Binnen de groep van vogels zijn soorten aangewezen waarvan het nest wordt aangemerkt als een zogenaamde “vaste rust- of verblijfplaats”. Dergelijke verblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd onder artikel 11 van de algemene verbodsbepalingen en vormen de meest streng beschermde groep. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels zijn aangewezen in de “aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten” (Ministerie van LNV, 2009) en bestaan uit de categorieën van vogelsoorten opgenomen in Tabel 5.

Vogels	
Categorie	Type verblijfplaatsen en leefwijze soorten
Categorie 1	Vaste rust- en verblijfplaatsen; nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
Categorie 2	Nesten van koloniebroeders; nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk van bebouwing of biotoop.
Categorie 3	Honkvaste broedvogels en vogels afhankelijk van bebouwing; nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk van bebouwing of biotoop.
Categorie 4	Vogels die zelf niet in staat zijn een nest te bouwen; vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
Categorie 5	Niet jaarrond beschermd, inventarisatie gewenst; nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Tabel 5 Beschermingscategorieën jaarrond beschermde nesten.

Of voor het (buiten het broedseizoen) wegnemen van jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing noodzakelijk is, dient te worden vastgesteld met behulp van een zogenaamde omgevingscheck. Daarnaast is de noodzaak tot een ontheffing mede afhankelijk van de mogelijkheid tot het mitigeren (inclusief het aanbieden van vervangende nestgelegenheid) van negatieve effecten.

Toetsingsplicht

Wanneer plannen worden ontwikkeld voor ruimtelijke ingrepen of voornemens ontstaan om werkzaamheden uit te voeren, dient vooraf goed te worden beoordeeld of mogelijke nadelige consequenties voor beschermde inheemse soorten voorzien zijn. In beginsel is daarvoor de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk.

Deze moet tijdens de uitwerking van zijn plannen of tijdens het plannen van werkzaamheden het volgende in kaart brengen:

- Welke beschermde dier- en plantensoorten komen in en nabij de planlocatie voor?
- Heeft het realiseren van het plan of de uitvoering van geplande werkzaamheden gevolgen voor deze soorten?
- Zijn deze gevolgen strijdig met de algemene verbodsbepalingen van de Flora- en fauna-wet betreffende planten op hun groeiplaats of dieren in hun natuurlijke leefomgeving?
- Kunnen het plan of de voorgenomen werkzaamheden zodanig aangepast worden dat dergelijke handelingen niet of in mindere mate gepleegd worden, of zodanig uitgevoerd worden dat de invloed op beschermde soorten verminderd of opgeheven wordt?

- Is, om de plannen te kunnen uitvoeren of de werkzaamheden te kunnen verrichten, vrijstelling mogelijk of ontheffing (ex-artikel 75 van de Flora- en faunawet) van de verbodsbepalingen betreffende planten op de groeiplaats of dieren in hun natuurlijke leefomgeving vereist (tabel 3, soorten van bijlage 1, AMvB)?
- Heeft de initiatiefnemer zicht op een beschikking van het ministerie waarin goedkeuring wordt gegeven voor dit maatregelenpakket, op basis van een gedegen maatregelenpakket ter voorkoming van het overtreden van verbodsbepalingen (tabel 3, soorten van Bijlage IV Europese Habitatrichtlijn)?
- Welke voorwaarden zijn verbonden aan vrijstellingen of ontheffingen en welke consequenties heeft dit voor de uitvoering van het plan?

Bijlage 4 Plangebied

Colofon

QUICK SCAN NATUURWETGEVING BLEIZO

OPDRACHTGEVER:

Gemeente Zoetermeer

STATUS:

Definitief

AUTEUR:

ir. J.G.H. van Kolck

GECONTROLEERD DOOR:

G. Kos MSc.

VRIJGEGEVEN DOOR:

drs. L. du Piêd

19 januari 2016

078385971:C

ARCADIS NEDERLAND BV

Piet Mondriaanlaan 26

Postbus 220

3800 AE Amersfoort

Tel 033 4771 000

Fax 033 4772 000

www.arcadis.nl

Handelsregister 09036504

©ARCADIS. Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbenden niets uit dit document worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, digitale reproductie of anderszins.